

ב"ל (תל-אביב-יפו) 4254-09 - ביטון דוד נ' בטוח לאומי-סניף ת"א-מח' משפטית

ב"ל (תל-אביב-יפו) 4254-09 - ביטון דוד נ' בטוח לאומי-סניף ת"א-מח' משפטיתמחוזי עבודה תל-אביב-יפו
ב"ל (תל-אביב-יפו) 4254-09

ביטון דוד

ע"י ב"כ עו"ד בועז דרנס

נגד

בטוח לאומי-סניף ת"א-מח' משפטית

ע"י ב"כ עו"ד שירה צמיר

בית דין אזורי לעבודה בתל-אביב-יפו

[29.01.2013]

כב' השופטת חנה טרכטינגוט

נציגת ציבור (עובדים) גב' אלה בלאס

נציג ציבור (מעבידים) מר אליאב יארניצקי

פסק - דין

1. לפנינו תביעת התובע להכיר בפגיעה בגבו כפגיעה בעבודה על פי תורת המיקרוטראומה.

2. ביום 9.6.2011 ניתנה החלטה לפיה הניח התובע תשתית עובדתית לצורך מיקרוטראומה ולפיכך מונה מומחה - יועץ רפואי.

נקבע כי התובע משתמש בפטיש פנאומטי באופן המהווה תנועה חוזרת ונשנית, כאשר חלק מהשימוש נעשה תוך כדי תנועת כיפוף או עמידה על ברכיים.

3. ד"ר סלטי מונה כיועץ - מומחה רפואי.

לבקשת התובע ובהעדר התנגדות מטעם הנתבע מונה מומחה אחר תחת ד"ר סלטי, ד"ר אסא לב אל.

4. ביום 28.5.2012 ניתנה חוות דעת של ד"ר אסא לב אל לפיה:

"א. מחלת התובע בגבו הינה מחלה ניוונית של הדיסקות הבין חולייתיות.

- ב. קיים קושי רב לקבוע בוודאות כי יש קשר, או לשלול קיומו של קשר בין תנאי עבודתו של התובע לבין מחלתו. קביעת הקשר בין תנאי העבודה לבין מחלה מסוימת יכולה להיעשות בבטחה כאשר יש אירוע ברור של תאונה או כאשר יש מחקרים אפידמיולוגיים המראים כי יש קשר משמעותי בין נסיבות מסוימות בעבודה ובין המחלה. קשר כזה הוכח במחקרים אפידמיולוגיים רבים אצל עובדים החשופים לרטט כל גופי, לעבודה הדורשת הרמה תכופה של משא כבד תוך כדי כפיפת הגוף קדימה, עבודה הדורשת פיתול גוף לתקופות ממושכות, או הרמת משאות כבדים, לגובה, לעיתים תכופות. מחקרים רבים אף מאפיינים את גודל המשא, הגובה הנדרש להרימו ומספר הפעולות בדקה. תיאור תנאי עבודתו של התובע - כפי שהוא מופיע בהחלטת בימ"ש - אין בו מספיק מידע ממנו ניתן ללמוד כי תנאי עבודתו של התובע דומים להגדרות במחקרים, במילים אחרות לא ניתן ללמוד כי התובע היה נתון לסיכון מיוחד ללקוט במחלתו ולכן גם לא ניתן לקבוע כי יש קשר בין עבודתו לבין מחלתו. לסיכום, אינני יודע לענות על השאלה בשל חוסר מידע.
- ג. מחלה ניוונית של הדיסקות הבין חולייתיות הינה מחלה מרובת גורמים. הגורם החשוב ביותר הינו הגורם הגנטי. גורמים אחרים הינם גיל, משקל הגוף, עישון וגורמים הקשורים לעבודה כמצוין בתשובה ב'.
- בעוד שהשפעת הגורמים שאינם קשורים בעבודה היא בתהליך תחלואי מתמשך הרי שהשפעת הגורמים הקשורים לעבודה ניתן לתארה כתוצאה מצטברת של פגיעות דיסקרטיות שניתן לאפיין בזמן ובמרחב. מחוסר מידע מספיק איני יכול להעריך את התרומה היחסית של גורמי הסיכון השונים להתפתחות מחלת התובע, לבד מכך שבכל מקרה, הגורם הדומיננטי הינו הגורם הגנטי."
5. לד"ר אסא לב אל הועברו שאלות ההבהרה הבאות:
- "א. בחוות דעתך ציינת כי אין בידך די מידע על מנת להכריע בשאלת הקשר הסיבתי - אנא התייחסותך לכך כי הכלים הפניאומטיים המוזכרים בהחלטת ביה"ד הינם כלים רוטטים, האם נכון שבנסיבות אלה, קרי: עבודה עם כלים רוטטים באופן בו מורגש הרעד והרטט בגוף, יש בכדי להוביל לפגיעה בעמ"ש מתני?
- ב. האם נכון כי עבודה זו עם כלים רוטטים עשויה היתה להחמיר/לזרז פגיעתו של התובע".
6. ביום 24.11.2012 ניתנו תשובותיו של ד"ר אסא לב אל לשאלות ההבהרה:
- "א. למיטב ידיעתי המכשירים הפנאומטיים בהם מדובר כגון מברגות פנאומטיות אינם גורמים לרטט כל גופי (whole body vibration). בספרות האפידמיולוגית העוסקת בקשר בין רטט כל גופי ומחלה ניוונית של הדיסקות בעמודה השדרה מדובר על רטט הנגרם כתוצאה מהמצאות בתוך מכשיר או כלי רכב רוטט. דוגמאות לכך הינם טייסי הליקופטרים, נהגי רכב צמ"ה, נהגי קטרים בין עירוניים, אוטובוסים וכו'. אשר על כן איני רואה קשר בין השימוש במכשירים פנאומטיות ידניים ובין מחלתו של התובע.
- ב. בהמשך לתשובתי למעלה התשובה, כאשר מדובר ברטט, היא שלילית.
- במצבים בהם העבודה עם המכשירים כורכת תנועות לא נוחות לאורך זמן רב ניתן לקשור קשר של החמרה."
7. טענות התובע -
- א. מתוך חוות דעתו של המומחה עולה בבירור כי קיים קשר סיבתי על דרך של החמרה בין עבודת התובע בכלים רוטטים ובתנוחה לא נוחה לבין הפגיעה בגבו.
- ב. כבר נקבע ע"י בית הדין הארצי כי ניתן להכיר בהחמרת מצב כפגיעה בעבודה גם לפי תורת המיקרוטראומה.

אף הנתבע עצמו הסכים בבית הדין הארצי בתיק שעניינו מיקרוטראומה כי "קשר סיבתי" משמעו גם החמרת מצב, לפיכך מושתק הנתבע מלטעון כנגד טענה זו.

8. טענות הנתבע -

א. המומחה קבע כי השימוש בכלים הפנאומטיים אינו גורם לרטט כל גופי ולכן אין לקשור בקשר סיבתי בינו לבין מחלת התובע.

ב. הנתון היחיד עליו ביסס המומחה קשר של החמרה הינו תנוחה סטטית.

ג. בהחלטת בית הדין מיום 9.6.2011 נקבע כי אין בעבודה בתנועה לא נוחה כשלעצמה כדי להוות תשתית למיקרוטראומה.

קביעה זו תואמת את ההלכה הפסוקה לפיה עבודה בתנוחה סטטית, הגם שאינה תנועה נוחה, אינה מהווה תשתית עובדתית למיקרוטראומה.

לפיכך אין לקבל את חוות דעתו של המומחה המבוססת על התנוחה הסטטית.

ד. הלכה היא כי לא ניתן להכיר במיקרוטראומה על דרך של החמרה.

ה. לחילופין מתבקש בית הדין לפסול את חוות דעתו של ד"ר אסא לב אל. לחילופי חילופין מתבקש בית הדין להפנות שאלת הבהרה למומחה אשר יבהיר בה האם קביעת קשר של החמרה בעניינו של התובע מבוססת על התנוחה הלא נוחה בה נמצא, כלומר האם בהינתן כי התובע עבד באותן תנוחות בהן עבד, ללא מכשירים רוטטים, האם גם אז היה קובע קשר של החמרה.

9. ההכרעה -

לאחר שבחנו את חוות הדעת ואת טענות הצדדים הגענו למסקנה כי דין התביעה להתקבל.

בהחלטה מיום 9.6.2011 נקבע כי אין בעבודה בתנוחה לא נוחה כשלעצמה כדי להוות תשתית למיקרוטראומה.

יחד עם זאת, נקבע במפורש כי יש להביא בחשבון את הצטרפותן של התנוחות כפי שתוארו לשימוש בפטיש הפנאומטי. המומחה הרפואי קבע כי השימוש במכשירים הפנאומטיים כשלעצמם אינם גורמים למחלתו של התובע.

יחד עם זאת, קבע במפורש כי השילוב של עבודת התובע עם המכשירים בתנוחות הלא נוחות יוצר קשר סיבתי על דרך של החמרה.

מדובר בקביעה חד משמעית ולא מצאנו כי יש מקום לשאול שאלת הבהרה באשר לקביעה זאת.

10. כמו כן לא ניתן כל הסבר מדוע יש לפסול את חוות דעתו של המומחה.

המומחה מתבסס על הממצאים העובדתיים אשר נקבעו בהחלטה לפיה:

"חלק מהזמן בו משתמש התובע בכלים פנאומטיים מצוי התובע במצב של התכופות ו/או תנועה לא נוחה כאשר מדובר בכלים מתחת לצריח".

חוות דעתו של המומחה מתבססת על נתונים עובדתיים אלה.

11. הנתבע טוען כי כך או כך אין להכיר במיקרורטאומה על דרך של החמרה. גם טענה זו דינה להידחות.

הנתבע מסתמך על הנפסק בעב"ל 46993-07-10 צבי זילברמן - המוסד לביטוח לאומי, מיום 12.9.11 (להלן: "עניין זילברמן").

אלא שבעניין זילברמן המומחה לא מצא כל קשר בין מחלת המערער לעבודתו, אף לא בדרך של החמרת מצב. בית הדין הארצי בעניין זילברמן הסתמך על ההלכה שנפסקה בעב"ל 338/96 המוסד לביטוח לאומי - יוסף עובדיה פד"ע לו 213, אלא שמאז הוכרו פגיעות בעבודה על פי תורת המיקרורטאומה בדרך של החמרת מצב. כך למשל בעב"ל 413/09 ציפורה כהן - המוסד לביטוח לאומי מיום 7.4.11 הוכרה צרידות על דרך של החמרת מצב. כך אף אישר בית הדין הארצי משלוח שאלות הבהרה למומחה רפואי כדי לבחון קיום קשר סיבתי על דרך החמרה במקרים בהם נדונה פגיעה בעבודה על דרך של מיקרורטאומה. (בר"ע (ארצי) 32524-12-10 שמעון לוגסי - המוסד לביטוח לאומי מיום 26.4.11; עב"ל 39448-08-11 עלי קסיה - המוסד לביטוח לאומי מיום 2.4.12).

12. למעלה מן הצריך נוסף, כי גם בענייננו הבקשה החלופית של הנתבע להעברת שאלת הבהרה למומחה מתייחסת לקביעתו להכרה בקשר הסיבתי על דרך של החמרת מצב.

לא ראוי כי הנתבע יבקש להעביר למומחה שאלת הבהרה כאשר הוא חולק על בסיס הקביעה לפיה יתכן קשר על דרך של החמרת מצב.

13. התוצאה איפוא כי אנו מקבלים את חוות דעתו של ד"ר אסא לב-אל וקובעים כי מחלת התובע בגבו הינה בגדר פגיעה בעבודה כמשמעותה בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995.

הנתבע ישלם לתובע הוצאות ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 4,000 ₪ וזאת תוך 30 יום מהיום שיומצא פסק הדין. הצדדים רשאים להגיש ערעור על פסק דין זה לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום מהמצאתו. ניתן היום, י"ח שבט תשע"ג, (29 ינואר 2013), בהעדר הצדדים.